



Αθήνα: 10 / 04 / 2023  
Αριθμ. Πρωτ: 38481

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ  
ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ  
ΣΧΕΣΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ  
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ &  
ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ  
Δ/ΝΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ  
ΤΜΗΜΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ  
ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΡΟΣ : ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πληροφορίες: Μ. Ευθυμίου  
Τηλέφωνο: 2131516392, -186

**ΘΕΜΑ:** Δικαιούχοι της άδειας μονογονεϊκών οικογενειών σε σχέση με την ηλικία του παιδιού

**ΣΧΕΤ.:** Οι υπ' αριθμ. 107342/14.11.2022 (ΑΔΑ: ΡΒΖΩ46ΜΤΛΚ-ΚΒΠ ) και 47972/07.07.2021 (ΑΔΑ: 6ΟΝΤ46ΜΤΛΚ-ΗΣΗ) Εγκύκλιοι του Υπουργείου μας

Κατόπιν ερωτημάτων που υποβάλλονται στην Υπηρεσία μας και προκειμένου για εργαζόμενους και εργαζόμενες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου μας, με την παρούσα παρέχονται περαιτέρω οδηγίες για τους/τις δικαιούχους της άδειας μονογονεϊκών οικογενειών σε σχέση με την ηλικία του τέκνου.

#### Α. Πλαίσιο χορήγησης

Η εν λόγω άδεια χορηγείται σύμφωνα με το άρ. 45 του ν. 4808/2021, με τις διατάξεις του οποίου βελτιώθηκε το προγενέστερο πλαίσιο χορήγησης της άδειας μονογονεϊκών οικογενειών του άρ. 7 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2002-2003, καθώς και σύμφωνα με τις οδηγίες που δόθηκαν με τις ως άνω εγκυκλίους.

Παράλληλα, από τα **άρ. 127 και 1510 του ΑΚ** ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 127

Όποιος έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του (ενήλικος) είναι ικανός για κάθε δικαιοπραξία.»

«Άρθρο 1510

Η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων (γονική μέριμνα), οι όποιοι την ασκούν από κοινού και εξίσου. Η γονική μέριμνα περιλαμβάνει την επιμέλεια του προσώπου, τη διοίκηση της περιουσίας και την εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση ή δικαιοπραξία ή δίκη, που αφορούν το πρόσωπο ή την περιουσία του.[...]

Σημειώνεται ότι το προγενέστερο πλαίσιο του άρ. 7 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2002-2003 περιόριζε τη χορήγηση της άδειας μονογονεϊκών οικογενειών μέχρι τη συμπλήρωση του δωδέκατου έτους του παιδιού, ωστόσο, στη συνέχεια αυτό το όριο ηλικίας απαλείφθηκε με τις διατάξεις του άρ. 45 του ν. 4808/2021, βελτιώνοντας το πλαίσιο χορήγησης της άδειας.

Επίσης, σχετικά με το θέμα, στην υπ' αριθμ. 47972/07.07.2021 Εγκύκλιο του Υπουργείου μας αναφέρεται ότι: «καταργείται το προγενέστερο όριο ηλικίας του παιδιού και επεκτείνεται έτσι το δικαίωμα του γονέα στην άδεια ανεξαρτήτως της ηλικίας του.»

#### **Β. Ως προς την ηλικία του παιδιού:**

Από τις ως άνω διατάξεις του ΑΚ προκύπτει ότι η έννοια της γονικής μέριμνας είναι ευρύτερη της επιμέλειας και συμπεριλαμβάνει αυτήν, καθώς και ότι είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων ανήλικου τέκνου. Επίσης, ρητά ορίζεται ότι **ενήλικος θεωρείται κάθε πρόσωπο που έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, ηλικία από την οποία είναι πλέον ικανό το ίδιο για κάθε δικαιοπραξία.**

Εν κατακλείδι, από τον συνδυασμό των ανωτέρω προκύπτει ότι το δικαίωμα στην άδεια των μονογονεϊκών οικογενειών μπορεί να ασκηθεί από τους δικαιούχους αυτής, **κατά τον χρόνο που ο γονέας ασκεί αποκλειστικά τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια του προσώπου του τέκνου του, ενώ το δικαίωμα στην εν λόγω άδεια παύει να ισχύει όταν παύει να υφίσταται δικαίωμα/υποχρέωση στη γονική μέριμνα ή στην επιμέλεια του τέκνου, με την ενηλικίωση αυτού, δηλαδή με τη συμπλήρωση του δέκατου όγδου έτους ηλικίας του, σύμφωνα με το άρ. 127 του ΑΚ.**

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τα άρθρα 281 και 288 του Αστικού Κώδικα, την καλή πίστη, τα χρηστά και συναλλακτικά ήθη, καθώς και τον κοινωνικό και οικονομικό σκοπό του δικαιώματος για την υποστήριξη του μόνου γονέα κατά τα ανωτέρω, **η εν λόγω άδεια θα πρέπει να χορηγείται και μετά την ενηλικίωση του παιδιού, εφόσον αυτό έχει αποδεδειγμένα ανάγκη από ειδική φροντίδα για λόγους βαριάς ή γρόνιας ασθένειας ή αναπηρίας, κατά την έννοια του άρ. 42, παρ. 2 περ. β' του ν. 4808/2021.**

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ANNA ΣΤΡΑΤΙΝΑΚΗ

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**

1. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Επιθεώρησης Εργασίας
2. Δ/ση Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων της Κ.Υ. της Επιθεώρησης Εργασίας
3. Υπουργείο Εσωτερικών  
Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα  
Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα  
Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού  
Τμήμα Πειθαρχικής Ευθύνης και Δεοντολογίας
4. Συνήγορος του Πολίτη,  
Κύκλος Ίσης Μεταχείρισης,  
Υπόψη κας Λυκοβαρδή

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ**

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κας Συρεγγέλα
3. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως Εργασιακών Σχέσεων
4. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως ΔΟΠΠΦ
5. Γραφείο κας Υπηρεσιακής Γραμματέως
6. Γραφείο κ. Προϊσταμένου Γεν. Δ/σης Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία
7. Γραφείο κ. Προϊσταμένης Γεν. Δ/σης Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
8. Γραφείο κας Νομικής Συμβούλου
9. Δ7/Γ'
10. Δ7/ΚΦ